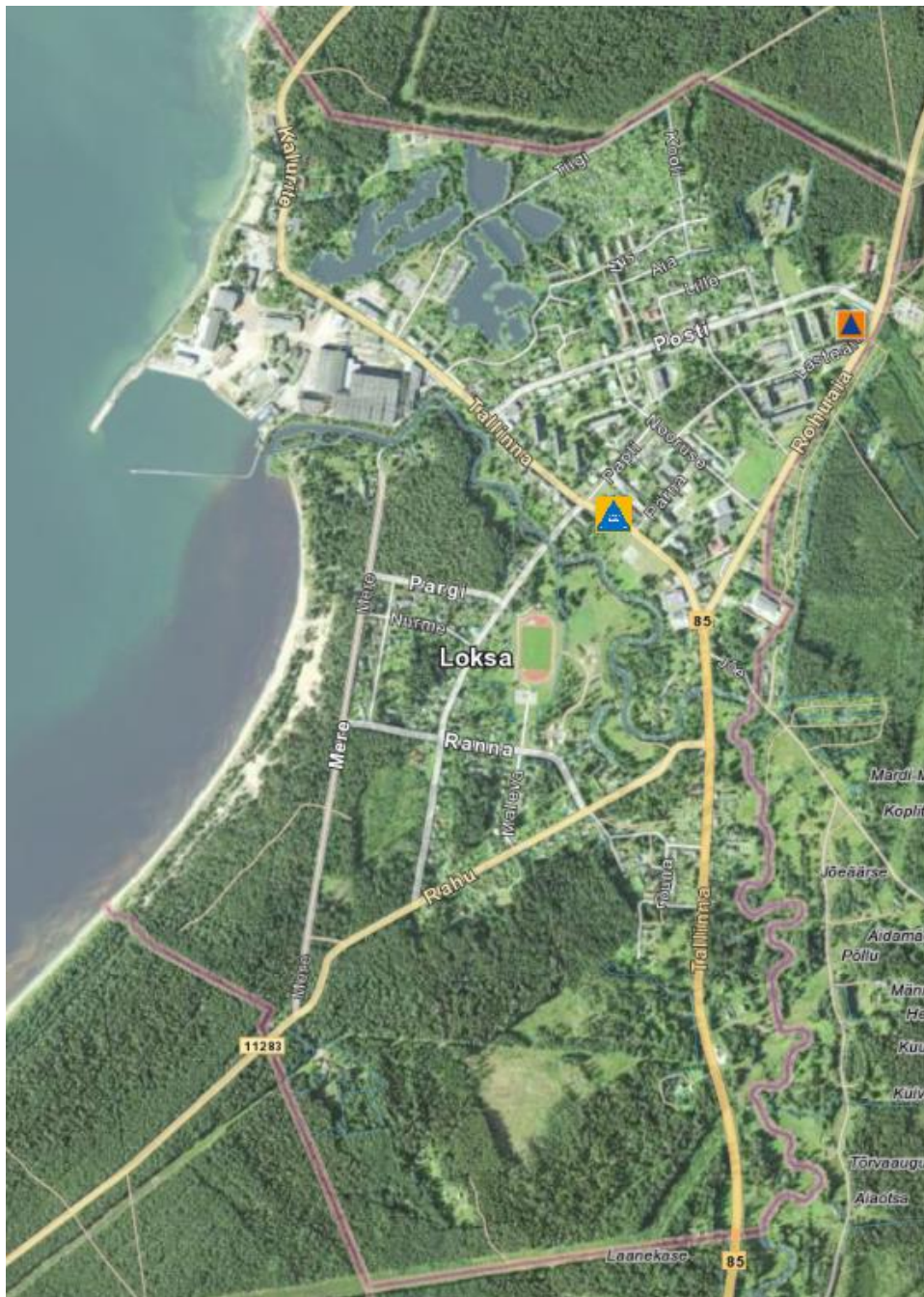

Loksa linna kogukonna kriisiplaan

SISEMINISTEERIUM

MTÜ LOKSA KOGUKOND
KOOS ON PAREM

Sisukord

SISSEJUHATUS.....	2
1. ALUSDOKUMENTATSIOON	4
2. KRIISIPLAANI PÕHIÜLESANNE	4
3. TERMINID	5
4. ELANIKKONNAKAITSE MEETMED.....	6
5. VÕIMALIKUD KRIISID LOKSA LINNA PIIRKONNAS	7
6. JUHISED ELEKTRIKATKESTUSE KORRAL.....	10
7. JUHISED VARA KAITSmiseKS	11
8. JUHISED TULEKAHJU KORRAL.....	11
9. JUHISED EVAKUATSIOONI KORRAL	12
10. JÄTKUTEGEVUSED.....	13
11. TO-DO LIST	16
Kiirviited ja kontaktid	17

SISSEJUHATUS

Elanikkonnakaitse laia käsituse all peetakse silmas kõiki ühiskonnas rakendatavaid ennetavaid, ettevalmistavaid, reageerivaid ja taastavaid meetmeid, millega hoitakse ära eri kriisidega kaasnev oht inimeste elule, tervisele, varale, elutähtsatele teenustele ja muudele ühiskonna väärtustele.

Elanikkonnakaitse eesmärk on toetada inimesi kriisis ning suurendada inimeste valmisolekut kriisides iseseisvalt toime tulla.

“Kogukonna kriisiplaan on kogukonna poolt koostatud dokument, kus on kaardistatud kogukonda ohustavad hädaolukorrad ning lisatud käitumisjuhised, kommunikatsiooni meetmed ja edasine tegevusplaan tagamaks kriisiolukordades kogukonna vastupanuvõime suurendamise. (K.Aav)

Kriisiplaan on aluseks ka kogukonna tegevuste, väljaõppe ja koolituste planeerimisel, ressursside arendamisel ja võrgustike moodustamisel. Loxsa linna kogukonna kriisiplaani väljatöötamisel on keskendunud neile sekkumismeetmetele, mis on vajalikud inimeste elu ja tervise kaitseks kriiside korral. Selle saavutamiseks on kaks samaväärse olulisusega tegevussuunda: 1) inimeste vastupanuvõime suurendamine, 2) riiklike ja kogukondlike (KOV) kaitsemeetmete loomine.

Elanikkonnakaitse aluseks on elanikkonna suutlikkus ennast ise kaitsta ja vajaduse korral üksteist kuni abi saabumiseni aidata. Põhiseaduse järgi vastutab inimene endale inimväärse elu kindlustamise eest eelkõige ise. Kui isik siiski ei saa enda toimetuleku kindlustamisega hakkama, peab isikut esmajärjekorras aitama temaga solidaarne pere. Kui ka pere ei suuda oma liikme abivajadust piisaval määral rahuldada, tuleb isiku abivajadus osaliselt või täielikult rahuldada ühiskonnal. Riik on pannud oma kodanikele kohustuse iseseisvalt erinevates kriisiolukordades toime tuleku tagamise kuni 1 nädal. See ei kehti igapäevaelus mitte toime tulevate inimeste puhul. Siin saab suure toe riigile anda kohalik omavalitsus ja kogukond.

Probleemseks peetakse inimeste ükskõiksust ja vähest omavahel suhtlemist.

Käesoleva dokumendi koostamise raames valmistati ette ja viidi läbi 10 koolitust linnaelanikele. Eesmärgiga kasvatada kriisialaseid teadmisi ja anda suuniseid kuidas paremini ette valmistuda võimalikeks kriisiolukordadeks.

Materjalid olid ette valmistatud Päästeameti ja Naiskodukaitse koostöös. Materjalid olid nii vene kui ka eesti keeles. Materjalide kohta loodi QR koodidega lendlehed, mida on võimalik jagada.

Kahjuks osales linnas toimunud kriisideks valmistumise kohtumistel üsna vähe inimesi, olgugi, et välja oli pakutud erinevaid kellaaegasid ja reklaam liikus nii interaktiivsel ekraanil kui ka ajalehes ja sotsiaalmeedias ning tehti otsepostitusi.

Juhiste välja töötamisel üksikisiku tasandil lähtuti kohalikust olukorrast ja võimalustest. Eestikeelne materjal on tõlgitud nii vene kui ka inglise keelde. Juhised jõudsid igasse linna postkasti.

Materjalide tutvustamisel on suur roll haridusasutustel, kes saavad juba alates I kooliastmest kuni keskhariduse saamiseni läbi erinevate tegevuste teadvustada ettevalmistumise olulisust kriisidega toime tulemisel.

Loksa linnavalitsuse ja linna allasutuste jaoks on oluline omavahelise teavitusskeemi välja töötamine, ülesannete jagamine kriisiolukorras, järjepidev ülevaate omamine linnaelanike arvu ja sotsiaalse toimetuleku kohta ja avalike ürituste maksimaalselt kvaliteetne läbi viimine.

1. ALUSDOKUMENTATSIOON

Hädaolukorra seadus, vastu võetud 08.02.2017, uuendatud 18.10.2024

Elanikkonnakaitse kontseptsioon, VV, 15.02.2018

https://kriis.ee/sites/default/files/documents/2022-05/elanikkonnakaitse_kontseptsioon_15.02.2018.pdf

Eesti julgeolekupoliitika alused, Riigikogu, 22.02.2023

https://www.kaitseministeerium.ee/sites/default/files/eesti_julgeolekupoliitika_alused_est_22.02.pdf

Elanikkonnakaitse raamdokument, VV, 22.02.2024

Kohalik omavalitsus turvalise elukeskkonna loojana: turvalisuse kavandamine ja võimekuse arendamine, kontseptsioon, SIM, 2022

<https://www.rescue.ee/et/juhend/elanikkonnakaitse>

2. KRIISIPLAANI PÕHIÜLESANNE

Loksa linna kogukonna kriisikindluse tõstmine, läbi praktiliste koolituste korraldamise ning kogukonna kriisiplaani koostamine 30.04.2025, kasutades selleks kogukonna ressursside kaardistamist ja võrgustikukohtumisi.

Kriisiplaani kõige suurem ülesanne on anda inimesele võimalikult lihtsad ja arusaadavad juhised ja teadmised kuidas ebamugavas olukorras võimalikult hästi iseseisvalt toime tulla. Samuti on oluline, et kõik elutähtsate teenuste osutajad teavad oma rolli ja saavad sellest tulenevalt välja töötada tegevusplaani.

Elanikkonnakaitse peamine ülesanne on luua inimestele võimalused infole, nende hakkamasaamise suurendamiseks eri kriisiolukordades ja arendada elanikkonna kaitsmiseks ohtudele vastavaid ühiskondlikke kaitsemeetmeid, mis vähendavad kriisidega kaasnevaid mõjusid.

3. TERMINID

Hädaolukord on sündmus või **sündmuste ahel** või **elutähtsa teenuse katkestus**, mis **ohustab paljude inimeste elu või tervist**, põhjustab suure varalise kahju, suure keskkonnakahju või tõsiseid ja ulatuslikke häireid elutähtsa teenuse toimepidevuses ning mille **lahendamiseks on vajalik mitme asutuse** või nende kaasatud isikute kiire kooskõlastatud tegevus, rakendada tavapärasest erinevat juhtimiskorraldust ning kaasata tavapärasest oluliselt rohkem isikuid ja vahendeid. **Elutähtis teenus** on teenus, millel on ülekaalukas mõju ühiskonna toimimisele ja mille katkemine ohustab vahetult inimeste elu või tervist või teise elutähtsa teenuse või üldhuviteenuse toimimist või tekitab suure keskkonnakahju ja mille katkemisel on oluline mõju riigi majandusele ja riigikaitsele. Elutähtsat teenust käsitatakse tervikuna koos selle toimimiseks vältimatult vajaliku ehitise, seadme, personali, varu ja muu sellisega.

Elutähtsate teenuste loetelu ja nende toimepidevust korraldavad asutused:

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium korraldab järgmiste elutähtsate teenuste toimepidevust: telefoniteenus; mobiiltelefoniteenus; andmesideteenus; elektrooniline isikutuvastamine ja digitaalne allkirjastamine.

Kliimaministeerium korraldab järgmiste elutähtsate teenuste toimepidevust: elektriga varustamine; maagaasiga varustamine; vedelkütusega varustamine; riigitee sõidetavuse tagamine; lennuväljade toimimine; aeronavigatsiooniteenuse toimimine; avaliku raudtee toimimine; sadamate toimimine.

Sotsiaalministeerium korraldab järgmiste elutähtsate teenuste toimepidevust: tervishoiuteenuste toimimine; ravimitega varustamine.

Kohaliku omavalitsuse üksus korraldab oma haldusterritooriumil järgmiste elutähtsate teenuste toimepidevust: **kaugküttega varustamine; kohaliku tee sõidetavuse tagamine; veega varustamine ja kanalisatsioon.**

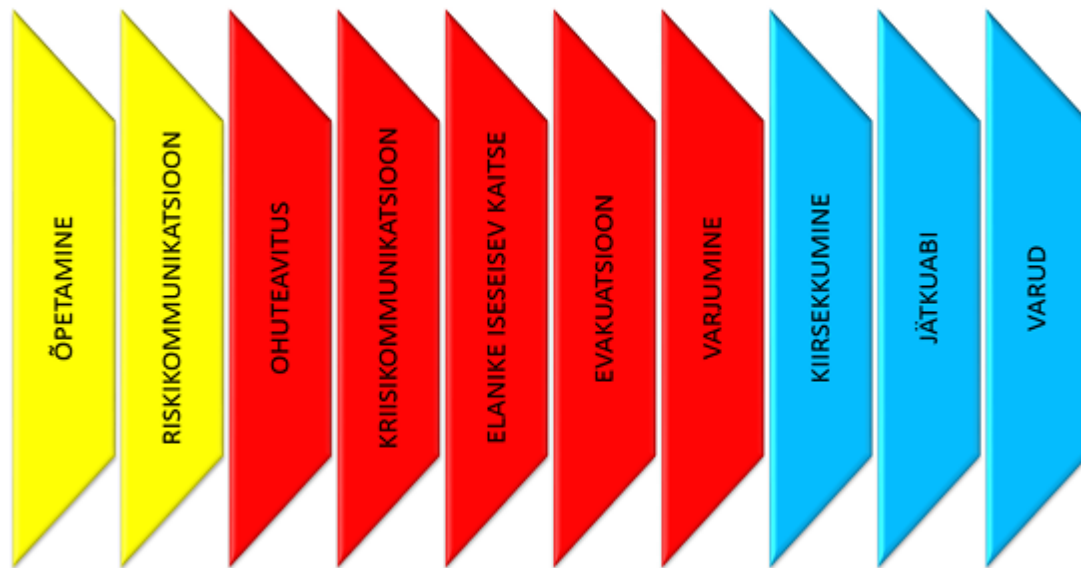
Kultuuriministeerium korraldab järgmiste elutähtsate teenuste toimepidevust: avalik-õigusliku meediateenuse toimimine; avalik-õigusliku meediateenuse osutamiseks vajaliku ringhäälingu võrguteenuse toimimise tagamine.

Eesti Pank korraldab järgmiste elutähtsate teenuste toimepidevust: makseteenus; sularaharinglus.

Regionaal- ja Põllumajandusministeerium korraldab toiduga varustamise tagamise toimepidevust.

Hädaolukordade ennetamisel, nendeks valmistumisel ja nende lahendamisel teevad asutused ja isikud koostööd ning pakuvad üksteisele abi.

4. ELANIKKONNAKAITSE MEETMED

•**Kollased:** ühiskonna teadlikkuse suurendamise meetmed - koolitused linnaelanikele, infovoldikud, teema aktuaalsena hoidmine.

•**Punased:** kaitse tagamise meetmed – kommunikatsioon, vastutajad, vahendid, harjutamine.

•**Sinised:** abi osutamise meetmed. Ennetavate tegvuste tulemusel on olemas vastutajad, vahendid ja oskused.

5. VÕIMALIKUD KRIISID LOKSA LINNA PIIRKONNAS

Arvestades Loksa linna asukohta ja eraldatust on elanike arvates kõige suurem oht elektri kadumine ja sellega seotud elutähtsate teenuste katkemine. Elektriteenuse katkemise põhjusena toodi välja nii ilmastikuolusid kui ka pahatahtlikku inimtegevust. Teise ohuna nähakse ka mitmekultuurilise kogukonna erinevatest infokanalitest saadavat infot ja sellega ohtu nii riigivõimu esindajatele kui ka kohalikule omavalitsusele. Kolmanda kriisina nähakse ilmselt 2022 aasta veebruari sündmustest Ukrainas tulenevalt ka kriiside kriisi ehk konventsionaalset sõda. Tervisekriisi vestlustes väga välja ei toodud.

Loksa linnas on palju kortermaja elanikke, kes on kriisi korral tunduvalt halvemas positsioonis kui eramajade elanikud. Samuti puudub Loksa linnal loodusliku puhta joogivee allikas, lähim allikas asub Kotkal. Linnaelanikel puudub tugev kodanikutunnetus kuna töökohti on linnas vähe ja tööealised elanikud käivad tööl kaugemal, sellega seondult ei osaleta ka linna poolt pakutavatel ühistel üritustel ega korraldata omaalgatuslikult linna laiemale elanikkonnale ühistegevusi.

Samas on loodud Loksa linnavalitsuse juurde kerksuskeskus, läbi on räägitud COOP kauplusega, kes on nõus toetama linna kriisipoena. Lisaks läbib linna voolava veega Valgejõgi kust saab vastavate vahendite olemasolul ka näiteks igapäevaseks hügieeniks vett. Kohapeal on olemas perearstikeskus, Kiirabi ja Päästeameti tuletõrjedepoo. Linn on soetanud generaatori, mille abil on võimalik kohaliku kooli sööklas nt vett keeta.

Hädaolukord	Mõju ja tõenäolisus	Kirjeldus	Viited tegevusjuhiste
Ekstreemsed ilmastikuolud nt tormid	Tõenäoline aga harva, mõju suur	Murdunud puud, teed läbimatud, ei saa poodi, apteeki, kiirabi, päästjad, politsei ei pääse ligi. Hoonete purustused - katused pealt, purustatud aknad. Puud langevad autodele – mõni pere jääb liiklusvahendita. Elektrikatkestused, söögi tegemine raskendatud, võimalikud ka andmeside ja telefoniühenduse katkemine. Vee- ja reovee pumbad ei tööta!	Murdunud puude saagimiseks on vajalik teada millistes majapidamistes ja/või asutuses on mootorsaag. Suuremate tuulemurdude korral teavitatakse Päästeametit. Tavaolukorras vastutab mõlemat sõidusuunda sulgeva puu eemaldamise eest Päästeamet, muudel riigiteele kukkunud puude puhul Transpordiamet, kohalikul teel KOV.
Metsa-ja maastiku-tulekahjud	Tõenäoline aga harva, mõju suur	Suits raskendab hingamist. Tuleoht on hoonetele kuna tiheasustus, Loksal on ka puitmajade piirkond. Mõned teed võivad olla tõkestatud, st ei pääse ligi kiirabi, ise ei pääse välja jne.	Teavita Hädaabinumbril 112. Ohtliku suitsu puhul on kasu koju varutud kaitsevahenditest, mis takistavad suitsu levimist siseruumidesse ja kaitsevad hingamisteid. Lülita välja ventilatsioonisüsteem! Kui põleng ohustab hooneid, on väiksema tule korral kasu aia kastmise süsteemist, et vähendada hoonete sädemetest süttimise ohtu. Suurpõlengu korral tuleb jälgida päästetöötajate korraldusi, et mitte ohtu sattuda!
Erakordselt külm või kuum ilm	Tõenäoline aga harva, mõju keskmine	Oht tervisele – ülekuumenemine, eriti eakad, südamehaiged, kõrge vererõhuga. Kommunikatsiooniliinide katkemine. Suureneb metsa- ja maastikupõlengute oht. Kaevude kuivamine, joogivee nappus. Külumumine (toas või õues). Ahjude ülekütmine ja sellest tulenev tulekahju oht.	Kuuma ilmaga hoia aknad-uksed kinni, kardinaid ees! Jahuta ennast duši all või hoia niisket rätikut peas ja kaelal või mine veidikeseks keldrisse. Kaevude kuivamisel abistab joogiveega lähim naaber, kellel on piisaval vett. Välgi ülekütmist! Lase regulaarselt kontrollida küttekahad oma kodus!
Küberrünnakud	Tõenäoline aga harva, mõju võib olla väga suur	Võib kaasa tuua: Elektroonilise isikutuvasuse ja digiallkirjastamise teenuse katkemine; Andmesideteenuse katkestused; Mõne elutähtsa teenuse toimepidevus katkeb - ohtu satuvad riigi toimimiseks olulised infosüsteemid ja isikuandmed.	Hoia oma isikuandmeid ja identiteeti! Varunda oma infomaterjalid välisele andmekandjale. Varu sularaha. Määratud retseptiravimid osta alati õigeaegselt välja.

Äkkrünnak avalikus kohas	Tõenäolisus väike, mõju keskmine	Paanika, tormamine ohust eemale, jalge alla jäämine. Haavatud, abivajajad.	Helista 112. Teavita naabreid, kogukonda. Otsese ründaja ja ohu korral: Kui leiad peidupaiga ruumis, lukusta uks ja liiguta ruumis asuv sisustus ukse ette. Kustuta ruumis kõik tuled, hoia eemale uuest ja akendest. Ära paljasta oma asukohta ning ära välju enne, kui oht on möödas ja oled saanud politseilt vastavad juhised. Seadista mobiiltelefon hääletuks ja lülita välja ka vibreerimisfunktsioon. Võimalusel liigu kiiresti ja varjatult kaitset pakkuvasse kohta ning eemale ründaja vaateväljast. Eemaldu ohust võimalikult kaugele. Võimalusel hoiata ja abista teisi, ennast ohtu seadmata. Täida politsei käskusid! Politseinikke nähes ära torma nende suunas, hoia käed üleval ja peopesad nähtaval. Arvesta, et kõiki inimesi käsitletakse potentsiaalse ohuna.
Epideemia või loomataud	Tõenäosus väike, mõju väike	Metsloomad võivad taude levitada koduloomadele, võimalik inimestele ülekandumise oht (nt. Linnugriip). Nakkuste levik saastunud toiduga, veega, õhuga, piisk-, õhklevi- või kontakt-nakkuse teel nakatunud isikutelt.	Jälgi ametivõimude juhiseid.
Massirahutused, sõjaline konflikt	Tõenäosus väike, mõju kriitiline	Elutähtsate teenuste katkemine. Politsei, pääste ja kiirabi ressursid on viidud kriisikoldesse ja linnaelanikele ei suudeta kiiresti abi osutada	Jälgi ametivõimude suuniseid. Kuula usaldusväärseid uudiseid. Suurenda koduseid varusid, valmistu elutähtsate teenuste katkemiseks. Valmistu varjumiseks ja evakueerumiseks. Hoidu Eesti vägede liikumise kohta info avaldamisest nt piltide jagamisega sotsiaalmeedias!
Massiline (põgenike) sisseränne mujalt piirkondadest-asulatest.	Tõenäolisus väike, mõju suur	Sisseränne koormab eelkõige politsei ja tervishoiuasutusi, võidakse paigutada inimesi lähedal asuvatesse tühjadesse majadesse, koolidesse jmt	Jälgi ametivõimude juhiseid.

6. JUHISED ELEKTRIKATKESTUSE KORRAL

Elektrikatkestuse korral on võimalik kasutada generaatorit. Kogukonnas on inimesed neid soetanud enda kodudesse ja alates 2024. aastast on generaator olemas ka Loksa linnal Linna generaator on vajadusel ka teiseldatav. Kui elektrikatkestus on piirkondlik, otsustatakse kriisikomisjonis, kus täpsemalt on mõistlik generaatorit kasutada.

Plaanilised katkestused on vajalikud elektrivõrgu remontimiseks ja hooldamiseks, samuti uue võrgu ehitamiseks. Sellistest katkestustest teavitatakse aegsasti, saadetakse e-kiri või SMS-sõnum vähemalt kaks päeva enne plaanilist katkestust. NB! Etteteavitus ei kehti eriolukordade puhul nagu päästetööd ja eluohtlikud olukorrad. Ühes tarbimiskohas võib aasta jooksul olla kuni 64 tundi plaanilisi katkestusi.

Rikkeli katkestusi põhjustavad tugevad tuuled, jääde või kaevetööde käigus vigastatud liinid. Elektrilevi teeb endast kõik, et rikked saaksid kõrvaldatud võimalikult kiiresti. Ühes tarbimiskohas võib aasta jooksul olla kuni 70 tundi rikkeli katkestusi. Lubatud katkestused kõrvaldatakse aprillist – 30. septembrini hiljemalt 12 tunni jooksul. Oktoobrist – 31. märtsini 16 tunni jooksul. Eriolukordadeks liigituvate loodusõnnetuste või tormide korral kõrvaldatakse katkestused hiljemalt 72 tunni jooksul alates eriolukorra lõppemisest.

Elektrikatkestus võib endaga kaasa tuua vee- ja kanalisatsiooni, küttesüsteemide ning valgustuse kadumise majapidamistes, kaubanduse ja raharingluse seiskumise jms. Selle ennetamiseks on vaja luua kriisivaru, sh valgustid, toiduvaru, sularaha jms ning leida võimalus generaatori vms katkematu elektritoite tagamise vahendi soetamiseks. Enne seadme ostu tuleb läbi mõelda, kuhu soovitakse generaatorit paigaldada ning kui võimsat generaatorit on vaja. Generaatori töö käigus tekib vingugaas, seetõttu on kriitiline tagada, et vingugaas ei satuks ega koguneks siseruumidesse. Kuna vingugaas on lõhnatu ja värvitu, tasub lisakindluse mõttes tuppa paigaldada ka vingugaasiandur. Samuti tuleb hoolitseda selle eest, et kõik generaatori kasutajad teaksid, kuidas vastavalt kokkulepitud protseduuridele ohutult generaatorit kasutada ja oleksid kursis, kelle poole küsimuste või tehniliste rikega pöörduda. Vähemalt kord aastas tuleb generaator käivitada ning tagada kütusevaru rotatsioon. NB! Järgi kütuse hoiustamise nõudeid!

Elekter kaob siis vaata – [teavitussüsteem MARU](#)

7. JUHISED VARA KAITSMISEKS

Ära osta kontrollimata taustaga kaupu. Vajalik on hoida alles ostu- ja garantiidokumendid, millega saab vajadusel tõendada esemete kuuluvust ja mis annavad politseile võimaluse otsida just konkreetset eset. Lisaks tasub meelde jätta esemete eritunnused, detailne kirjeldus ja võimalusel võiks neist ka pilt olla, mida saaks kasutada eseme otsimiseks või selle identifitseerimiseks. Märgistage avalikus ruumis olevad väärtuslikud esemed (tööriistad, jalgratas, kodutehnika), tehke neist foto ja salvesta kindlasse kohta. Ennetamiseks tunne oma naabreid! Aidake ka naabril oma vara kaitsta – selleks suhelge omavahel, kahtlasi sõidukeid või isikuid liikumas nähes teavitage sellest naabreid ning edastage sõidukite ja isikute kohta info politseile, olukorda uurides tegutsege vähemalt kahekesi. Kui lähete pikemaks ajaks kodust ära, on hea, kui tuttavad või naabrid aegajalt sinu valduse üle vaatavad ja postkasti tühjendavad. See jätab arusaamise, et keegi on kodus. Kui avastad, et vargad on käinud, teavita sellest kogukonda ja säilita sündmuskoht (ei ole vaja koristama hakata enne politsei tulekut). Helista 112 ja anna teada, mis on juhtunud. Tegutse vastavalt politsei poolt saadud juhistele.

8. JUHISED TULEKAHJU KORRAL

Ennetamiseks lasse kontrollida oma kodu küttekolded ja korstnad piisava regulaarsusega. Kindlustuse olemasolu ei taga õnnetuse ära hoidmist, kuid leevendab selle tagajärgi (kindlustus katab kulud siis, kui vajalikud hooldused on dokumentaalselt tõendatud, vastava kutsetunnistusega korstnapühkija/pottsepa poolt tehtud). Samuti paigalda ja hoolda suitsu ning vingundurid vastavalt juhistele! Võid kutsuda (ennetavalt) külla ka Päästeameti esindajad tuleohutuse (sh suitsu ja vingundurite) kontrollimiseks. Taga elektrisüsteemi korrasolek ja ülekoormuse vältimine. Taga juurdepääsude selge tähistamine, et kui tuletõrje peab kiiresti sinuni jõudma, oleks tänavasildid, maja numbrid selgelt näha. Hoonetele ligipääs tagab kiire reageerimise. Silmas tuleb pidada, et teed ja tänavad oleksid hooldatud ning autode parkimiskorraldus ei takistaks päästeautode ligipääsu. Peata võimalusel tuli, lülita vool peakilbist välja, sulge uksed ja aknad. Helista 112. Vajadusel abistage päästetööde juhti nt tee näitamine, ära sega päästetöötajate tegevust. Abista kannatanuid kuni professionaalse abi saabumiseni.

9. JUHISED EVAKUATSIOONI KORRAL

Evakuatsioon on inimeste elu ja tervise kaitseks nende ohtlikust kohast turvalisemasse kohta suunamine või ümberpaigutamine ohu korral (näiteks üleujutus, pommioht), sündmuse ajal (näiteks tulekahju, keemiaõnnetus), pärast sündmust (näiteks kui piirkond on saastatuse või kahjustuste tõttu muutunud elamiskõlbmatuks). Evakuatsiooni korral pole piisavalt aega pakkida kõiki vajalikke asju kodust eemal viibimiseks. Mõtle läbi, mida sina ja su pereliikmed kõige rohkem vajavad, et kodust eemal hakkama saada. Mõelge läbi koma isiklike toiduvarude olemasolu ja koostage ülevaade – hästi säiliv ja valmistamist mittevajav toit (konservid, kuivikud, pähklid, maiustused jmt) ning vesi vähemalt üheks ööpäevaks. Koostage plaan, kuidas saate pikalt kestva kriisi korral tuttavate ja pereliikmetega üksteisele ajutist peavarju pakkuda. Mõelge läbi ka transport millega vajadusel saate iseseisvalt evakueeruda. Järgi evakuatsiooni läbi viivate ametkondade juhiseid ohtlikust piirkonnast lahkumiseks ning evakuatsioonikohtadesse jõudmiseks. Kontrolli, kas naabrid on evakueerimisest teadlikud, paku neile abi koostöös ametkondadega (sh kiireloomulise info jagamine). Iseseisval evakueerumisel kasuta teid, mida meedia teatel lubab kasutada politsei. Ära mine koju tagasi enne, kui saad ametliku kinnituse, et see on turvaline.

10. JÄTKUTEGEVUSED

Valmis kriisiplaan on alles kogukonna kriisikindluse saavutamise esimene suurem samm!

Etteantud ülesannete täitmise tähtajad võib määrata kohalik omavalitsus, kuid meetmed võiksid olla teostatud 2026 aasta mai lõpuks, mil koostöös Loksa linnavalitsuse, Päästeameti, politsei, linna allasutuste juhtide ja erinevate huvigruppide (korterühistud, MTÜ-d) esindajate ja Naiskodukaitsjatega vaadatakse üle projekti tulemused. Aprillis 2026 saab vajadusel tegevustele aega juurde planeerida ja/või uusi eesmärgi seada.

1. Võimalike kriisiolukordade kaardistamine

Teostatud, kuid vajab jätkutegevusena laiemapindset käsitlust nt gümnaasiumi III astme õpilaste uurimustööde näol. Samuti saab kaardistusel appi võtta Loksa linna valmivat kriisiplaani.

2. Alternatiivsed lahendused ja tegevused, kui katkenud on elutähtsad teenused

Pidev tegevus, millega on alustatud kuid mis vajab pidevat tööd s.h linna ametnike ja allasutuste juhtide koostöös. Suunised ja juhised läbi Päästeameti ja Naiskodukaitsse – Ole Valmis! veebilehe ja Ole Valmis! äpi tutvustamine ja propageerimine, infovoldikud. Vahendite (generaatorid, eriotstarbelised sõidukid, vahendid/tarvikud jne) soetamise võimaluste leidmine läbi erinevate projektikonkursside ja võimalustest teavitamine korteriühistutele, eakate kodudele jne. Koostööpartnerite (kütusefirmad, kauplused, perearstikeskus, apteek) leidmine ja nendega eelkõkkulepete sõlmimine kriisiolukorras toodete ja teenuste pakkumiseks.

3. Kommunikatsioonikanalid, alternatiivid, kriisi- ja riskikommunikatsioon

Vastutavate inimeste teavitus- ja suhtluskanalite analüüs on teostatud, uuritakse alternatiivsete sidelahenduste kasutusele võtu võimalusi (StarLink terminal, SAT kõned). Lisaks on kasutusel SitRep keskkonna massteavituse vahendid kriisikomisjoni kokku kutsumiseks.

4. Kogukonna kogunemiskoht / kerksuskeskus/ infopunkt, evakuatsiooni*- ja varjumiskohad

Varjumiskoht on loodud endisesse varjendisse ning on vastavalt tähistatud ning leitav varjumiskohtade [kaardilt](#), kerkuskeskus on loodud Loksa Linnavalitsuse juurde, Evakuatsioonikohad on Päästeamet kinnitanud ja nende asukoht teavitatakse vajaduse tekkimisel.

5. KOV ja elutähtsate teenuste osutavate (ETode) roll, kontaktid, kokkulepped

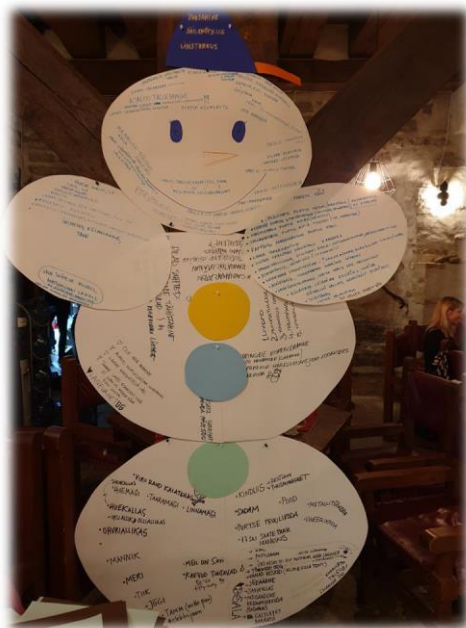
Elutähtsate teenuste toimepidevuse tagamise osas tehakse ETOdega koostööd (kohalikud teed, veevarustus, kanalisatsioon ja kaugküte) ning ETOd märgitakse Tsiviiltoetuste Registrisse.

6. Kogukonna liikmete kaardistus

Pered, talud, korteriühistud, üksi elavad isikud, tuge vajavad isikud/riskirühmad. Vajadusel lisada juurde täpsustav teave (nt: ei kasuta interneti, liikumispuue, kuri koer jpm). Tühjad majad, suvilad – ei ole kogumina. Sotsiaalteenuste kaudu on võimalik ennustada nõrgemate, üksikute ja tuge vajavate kogukonnaliikmete vajadusi. Politsei omab ülevaadet linnas elavatest või tegutsevatest riskirühmadest. Korteriühistutel on info oma liikmete kohta. Vajalik on ühine andmebaasi loomine, mida saab kasutada ka elektri ja interneti olemasoluta.

7. Ressursside kaardistus

On vaja teostada, soovitus kasutada“ LUMEMEMM” mudelit, silmas pidades, et probleemide ja vajakajäämistel asemel keskendutakse olemasolevatele võimalustele/ressurssidele.

Alumine pall-toetub kahe jalaga maapeale, vundament – Loksa linn, geograafiline kogukond, koht kui tugevus, **olulised paigad, olulised ehitised, looduspaigad**

Teine pall-südame ja hingega seotud tegevused, mis paneb hinge helisema, mida ise saab teha oma kogukonna **suhete ja koosolemist soodustavad** /mis ei nõua raha/ kaasamise võimalused, kuidas on võimalik luua ja hoida häid suhteid

Kolmas pall -pea, mõistus tarkus, millised **teadmised, oskused** on Loksa linnas olemas, mida iga linnaelanik saab enda poolt pakkuda, linna sotsiaalne kapital.

Vasak käsi-mida saaks kohe ära teha, ämbriga häid mõtteid, et luua koostööd omavahel, mida saaks juba nt 2025 KOOS TEHA, tegevus pluss vedaja võib aga ei pea.

Parem käsi-mille peaks kohe ära lõpetama, luuaga puhtaks pühkima koostööd takistavad tegurid. Kaardistame takistused, mis võivad esineda -tunneme nad ära ja oskame nendega tegeleda. (nt. suhtlemistõkked)

11.TO-DO LIST

	Tegevus	Tähtaeg	Vastutaja
1	Võimalike koostööpartnerite, rollide ja vahendite kaardistamine KORTERIÜHISTUD –kogunemiskohtade märgistamine	pidev	
2	Võimalike koostööpartnerite, rollide ja vahendite kaardistamine LINNA ALLASUTUSED - kontaktid	pidev	
4	Võimalike koostööpartnerite, rollide ja vahendite kaardistamine KAUPLUSED - kokkulepped	pidev	
5	Võimalike koostööpartneritega läbi rääkimine, rollide ja vahendite kaardistamine ETTEVÕTTED	pidev	
6	Toimetulekuraskustega elanike vajaduste ja kontaktide kaardistamine	pidev	
7	Ühtse teavitusskeemi loomine	2026	
8	Ühtse teavitusskeemi läbi harjutamine	pidev	
9	Kriisivalmiduse koolitused LINNA ALLASUTUSED	pidev	
10	Kriisivalmiduse koolitus LINNAELANIKUD – avalikud üritused	pidev	
11	Kogukonnale suunatud ühisüritused s.h NKK ja PÄA kaasumisega	pidev	
12	Noorte kriisiteadlikkuse suurendamine ja kaasamine kogukonnas	pidev	
13	Kriisiplaani jätkutegevuste planeerimine	pidev	

Kiirviited ja kontaktid

Kriis on olukord, mis oma mõjude tõttu on linna elanike igapäeva elu toimumist oluliselt takistav. On oluline, et iga pere valmistuks kriisideks iseseisvalt, et oma kodus hakkama saada või oma kodust vara kaitsta, kuid on kriise, mille puhul ühine tegutsemine ja nendeks valmistumine annavad parema tulemuse.

- elekter kaob pikemalt kui paariks tunniks, külmkapid muutuvad kasutuks, toidu valmistamine keerukam – [teavitussüsteem MARU](#)
- veetrassidest kaob surve, kanalisatsioon ei toimi – OÜ Loksa Haljastus (5551 2015 haljastus@loksa.ee)
- kaob mobiilside, internetiühendus (kasuta SMS, võib veel toimida, kuula raadiot)
- poest ei saa osta kaupu, kütust ei saa juurde osta – [autonoomse elektritoitega tanklad](#)
- tekib tulekahju või on muul põhjusel vaja evakueeruda – 112
- teed on läbimatud (lumi, tuisk) – [riigi teede hooldus](#) (1247) + [kohalikud teed](#) (603 1253)
- üleujutus (merevee tase üle kahe meetri) – [vaata üleujutuse kaarti!](#)
- suurõnnetus või epideemia piirkonnas
- varguste laine piirkonnas – piirkonnapolitseinik (512 3615, 5335 9346)
- riiklik sabotaaž (küberohud, infosõda, lahingtegevus)
- ebakindlus või sündmus (lein) kogukonnas-ühiskonnas, mis põhjustab ohte vaimsele tervisele

Nendeks ette valmistamisel on soovitusi toodud:

- Olevalmis.ee
 - [kuidas ette valmistuda](#)
 - [käitumisjuhised kriisiolukordades](#)
- Kriis.ee – [kuidas valmistuda ja mida varuda võimalikes hädaolukordades](#)
- [Naiskodukaitse soovitusel koduste varude kogumisest](#)

Valmistu kriisideks oma perega:

- loe läbi Loksa kogukonna kriisiplaan
- kontrolli, et kodus oleks toimivad suitsuandurid ja vingugaasi andur, elektrisüsteem oleks korras
- sõlmi kodukindlustus, enda õnnetusjuhtumi ja elukindlustus, kui seda veel teinud ei ole
- varu enda koju piisav toidu ja vee tagavara, esmased ravimid
- panusta energiajulgeolekusse (auto kütus, akupangad, patareidel raadio, generaator jms)
- mõtle läbi, kuidas ja kuhu vajadusel kiiresti evakueeruda, kellega kontakteeruda
- Hädaolukorras helista:
 - 112 – hädaabinumber, kui sinu või lähedase elu, tervis või vara on otseses ohus
 - 1220 – perearsti nõuanne
 - 1226 – koolipsühholoog
 - 1247 – riigiinfo, ametlik teave kriisi olukordades
 - 1343 – elektrilevi rikketelefon
 - Merehädas helista:
JRCC Tallinn +372 619 1224 või 112